

Novinky ve vydávání adiktologických odborných časopisů

Vážené kolegyně a kolegové, vstupem do roku 2018 jsme zahájili druhou část transformace časopisu *Adiktologie*, kterou jsme začali chystat přibližně před dvěma lety. Nejde o žádnou nahodilou aktivitu či akademickou marnivost. Po dlouhá léta jsme vnímali vaše komentáře a náměty a vedli o nich diskusi. Nebylo jasné, jaké řešení zvolit pro jednu z klíčových věcí, která existuje stejně dlouho jako náš časopis. Kde hledat kompromis mezi zájmy různých cílových skupin, požadavky na rozvoj a profilaci časopisu a vizí dlouhodobě udržitelného rozvoje této klíčové komunikační platformy našeho oboru. Vývoj posledních let nám reflexi tohoto problému poněkud usnadnil – jako časopis jsme se opakovaně dostali do obtížně řešitelných rozporů vyostřujících vědecko-výzkumnou a výukovou profilaci a profilaci klinickou a aplikační. Celý proces současně zrcadlí stále hlubší rozpor existující na všech úrovních každého vědního oboru, rozpor mezi vědou a praxí a přenosem vědeckých poznatků do praxe a facilitací dialogu mezi vědou a praxí. Zrychlený tep vývoje vědních oborů současně klade stále větší nároky na technické a scientometrické parametry každého časopisu.

Nebylo z počátku úplně jednoduché reflektovat všechny důležité aspekty výše popsaného procesu. Výsledky hodnocení časopisu *Adiktologie* v rámci získávání klíčové indexace v systému MEDLINE ale byly onou symbolickou kapkou, při které se pohár naplnil, a bylo jasné, že je třeba učinit koncepční rozhodnutí. Naše dilema jak časopis profilovat a uspokojit oba proudy se nakonec podařilo vyřešit originálním kompromisem, za který je třeba poděkovat celé výkonné redakci a redakční radě, která jej na svém podzimním zasedání v roce 2017 definitivně potvrdila a posvětila. Tímto řešením je vznik sesterského časopisu *Adiktologie v preventivní a léčebné praxi*. Zatímco tedy původní časopis *Adiktologie* bude dál směřovat ke kultivaci a profilaci vědecky zaměřeného časopisu, vzniká také domácí, ryze prakticky a aplikačně zaměřený časopis. Zatímco *Adiktologie* směřovala a směřuje do mezinárodní podoby a má ambice reprezentovat náš obor v zahraničí právě vyprofilováním mezioborově výzkumně zaměřeného časopisu, bude domácí časopis reprezentovat to nejlepší z prevence, léčby a harm reduction a kultivovat náš dialog uvnitř odborné obce.

Od ledna 2018 původní časopis *Adiktologie* přechází do anglické verze a začíná fungovat jako klasický, mezinárodně profilovaný open access časopis. Do redakční rady přijali pozvání přední zahraniční odborníci reprezentující špičková světová pracoviště i regionální zastoupení. Časopis se více přiblížil mezinárodní adiktologické komunitě a naší ambicí je zde zaujmout pozici předního časopisu zaměřeného především na vzdělávání, trénink, klinické studie a evaluace. Současně zůstává plně zachována jeho původní širší profilace, pouze bylo třeba jasné sdělit, jaké jsou tematické priority a směřování časopisu.

Nově vzniklý časopis *Adiktologie v preventivní a léčebné praxi* se stává profilovým tuzemským časopisem s důrazem na komunikační přemosťování mezi různými proudy a oblastmi našeho rozvíjejícího se oboru. Za tímto účelem má v sobě integrováno několik novinek. Mezi nimi bychom rádi zdůraznili především větší otevřenost vůči sdělením od kolegů z praxe a vytvoření nové rubriky právě pro praktická či diskusní sdělení a polemiky, postřehy, komentáře atd. Chceme časopis učinit více uživatelsky přátelský, otevřený, polemizující. Především pak ale umožňující maximální názorovou pluralitu a sdělení informací. Chceme zdůraznit to, co náš obor tvoří a spojuje. Proto vznikla další nová rubrika zaměřená na činnost a sdělení odborných společností v našem oboru. Nabídlí jsme prostor vedení společností, aby tyto mohly směrem k širší odborné obci zasílat a sdílet informace o své činnosti, činnosti svých výborů a členů a o důležitých rozhodnutích nebo připravovaných akcích a dokumentech. Chceme nabídnout pestrý obrázek jejich činnosti a záběru a zlepšit naši vzájemnou informovanost v oboru. Aby na jednom místě bylo možno pravidelně sledovat zásadní informace a směřování klíčových odborností a odborných společností napříč naším oborem. Totéž se pak týká sdělení klíčových institucí našeho oboru, které mají vliv na jeho vývoj, profilaci i financování. Nabídlí jsme prostor např. Radě vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvu zdravotnictví a dalším, aby tyto instituce mohly stejně jako odborné společnosti informovat o své činnosti a záměrech a mohli jsme tyto informace mít na jednom místě k dispozici a vést o nich diskusi.

Kromě všech výše uvedených změn jsme se rozhodli radikálně zasáhnout do procesu distribuce časopisu a posílit tak jeho dostupnost. Zachováváme nadále předplatné pro papírovou tištěnou verzi. Pro elektronickou verzi jsme však provedli další úpravu a kromě webových stránek časopisu si může od této chvíle každá odborná společnost vzít celé aktuální číslo v PDF formátu a distribuovat je přímo svým členům prostřednictvím své databáze. Věříme, že tato služba zásadně zvýší dostupnost časopisu kolegům v oboru a usnadní šíření a sdělení informací. Dovolte nám proto na tomto místě popřát oběma pracovním týmům obou výkonných redakcí pevné nervy a dostatek motivace a trpělivosti pro zvládnutí všech změn. Věříme, že se nám celý záměr povede společně uskutečnit co nejlépe, že nabídne čtenářům kvalitní službu a splní svoje zadání.

V Praze 29. března 2018

Za časopis *Adiktologie*:

Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA, vedoucí redaktor
Prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D., zástupce vedoucího redaktora

Za časopis *Adiktologie v preventivní a léčebné praxi*:

Mgr. Roman Gabrhelík, Ph.D., vedoucí redaktor
PhDr. Miroslav Barták, Ph.D., zástupce vedoucího redaktora